

Dosarul nr. 2r-323/2023
2-21164925-01-2r-21072023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: Ig. Pulbere)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, D. Dulghieru, N. Budăi)

DECIZIE

08 noiembrie 2023

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Alexandru Mazurean,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău, în
procedura falimentului împotriva lui Alexandru Mazurean și Danielei Mazurean
privind încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale și compensarea
cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost
restituită, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel depusă de Alexandru Mazurean
împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

a c o n s t a t a t:

La 08 noiembrie 2021, Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului
Locativ nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului (în continuare ÎMGFL nr. 14
din Chișinău în procedura falimentului) a depus în procedura cererilor cu valoare
redușă cerere de chemare în judecată împotriva lui Alexandru Mazurean și Danielei
Mazurean privind încasarea în mod solidar a datoriei pentru serviciile locativ-
comunale, în sumă de 3 302,95 lei, neachitată pentru perioada de până la 01
septembrie 2020, și compensarea cheltuielilor de judecată.

La 26 iulie 2022, ÎMGFL nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului a
depus cerere prin care a solicitat încasarea în mod solidar plății pentru citarea publică
în mărime de 100 lei.

Prin hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a
fost admisă parțial acțiunea.

S-a încasat de la Alexandru Mazurean în contul ÎMGFL nr. 14 din Chișinău
în procedura falimentului datoria pentru serviciile locativ-comunale acumulată până
la 01 septembrie 2020, în sumă totală de 3 302,95 lei.

S-a încasat de la Alexandru Mazurean în contul ÎMGFL nr. 14 din Chișinău în procedura falimentului cheltuielile de citare publică a pârâtului, în mărime de 100 lei.

S-a încasat de la Alexandru Mazurean în contul statului, cheltuielile de judecată compuse din taxa de stat amânată conform art. 86 alin. (2) din Codul de procedură civilă la depunerea cererii de chemare în judecată, în mărime de 270 lei.

În rest, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanței, la 22 martie 2023, Alexandru Mazurean, a declarat apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii contestate în partea admiterii acțiunii, cu trimiterea cauzei la rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată. Totodată, a anexat dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 202,50 lei.

Prin încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel depusă de Alexandru Mazurean împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La 29 iunie 2023, Alexandru Mazurean a declarat recurs împotriva încheierii din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, cu restituirea cauzei la rejudecare în instanța de apel.

În motivarea recursului a invocat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, deoarece instanța de fond a examinat cauza în absența sa, nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată, iar despre dosar a aflat doar când a recepționat la data de 02 martie 2023, hotărârea din 13 februarie 2023 a Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

Recurentul a mai menționat că judecarea cauzei a avut loc cu încălcarea gravă a normelor de procedură, nefiind întreprinse măsuri în vederea înștiințării și înmânării actelor de procedură, fapt ce i-a îngreunat dreptul de a-și angaja un avocat și a pregăti poziția de apărare pe marginea acestei acțiuni, de a prezenta referință și probe, inclusiv de a înainta cerere privind ridicarea excepției de tardivitate în temeiul art. 186¹ din Codul de procedură civilă, de a beneficia de toate drepturile procedurale inclusiv cele prevăzute la art. 276³ alin. (2) din Codul de procedură civilă.

Recurentul susține că a luat cunoștință cu hotărârea contestată la 02 martie 2023, ora 14:10, fapt confirmat prin trimiterea poștală DS8008067320AS, respectiv termenul de declarare a apelului de 30 de zile curge din data de 02 martie 2023 și expiră la 01 aprilie 2023.

În opinia recurentului, nu urma să solicite repunerea în termen a apelului deoarece a declarat apel în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de lege, la 22 martie 2023, or instanța de apel eronat a calculat termenul de contestate a hotărârii, lezându-i astfel dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată, la 14 iunie 2023, însă date referitor la recepționarea de către părți a încheierii contestate, la materialele cauzei lipsesc. Astfel, recursul declarat la 29 iunie 2023, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Articolul 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de **la data pronunțării dispozitivului hotărârii**, dacă legea nu prevede altfel.

Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituită, ca fiind depusă tardiv, cererea de apel depusă de Alexandru Mazurean împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

Totodată, s-a restituit lui Alexandru Mazurean taxa de stat în mărime de 202,50 lei, achitată la depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 13 februarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, prin intermediul Trezoreriei de Stat, în termen de cel mult un an de la data emiterii încheierii.

Corelând normele de drept procedural citate cu situația de fapt, Completul de judecată apreciază ca fiind corectă concluzia instanței de apel privind restituirea cererii de apel înaintată de către Alexandru Mazurean, fiind depusă în afara termenului legal, iar apelantul nu a solicitat repunerea în termen.

La caz, Completul de judecată reiterează că Judecătoria Chișinău, sediul Centru a examinat cauza civilă după procedura cererilor cu valoare redusă, reglementată potrivit capitolului XXI¹ din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu prevederile art. 276³ alin. (1)- (3) din Codul de procedură civilă, procedura cu privire la cererile cu valoare redusă este scrisă.

Judecătorul poate dispune citarea participanților la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar sau dacă admite solicitarea uneia dintre părți de a examina cererea în ședință publică. Judecătorul poate să respingă o astfel de solicitare în cazul în care consideră că, ținând cont de împrejurările cauzei, nu sunt necesare dezbateri publice. Respingerea se dispune printr-o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul.

În termen de 30 de zile de la comunicarea cererii de chemare în judecată și a înscrisurilor anexate, inclusiv în cazul comunicării prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, pârâtul prezintă instanței judecătorești și reclamantului o referință, precum și copii de pe înscrisurile necesare. Pârâtul poate depune o cerere reconvențională în condițiile art.172 și 173 doar dacă valoarea acțiunii reconvenționale nu depășește valoarea admisibilă și condițiile legale de exercitare a cererii inițiale cu valoare redusă

Articolul 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă prevede că hotărârea judecătorească adoptată se publică pe pagina web a instanței judecătorești și se comunică participanților la proces, inclusiv prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor

La caz, dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 februarie 2023 (f.d.32), fiind public pe portalul instanțelor judecătorești, la 14 februarie 2023, însă cererea de apel a fost depusă de către Alexandru Mazurean abia la 22 martie 2023 (f.d. 35-37).

Alexandru Mazurean a indicat că a primit dispozitivul hotărârii primei instanțe, la 02 martie 2023, iar la 07 martie 2023, a depus cerere de a face cunoștință cu actele cauzei civile, la 15 martie 2023, fiind realizat acest drept, împrejurări ce se confirmă prin actele anexate la materialele dosarului civil.

Completul de judecată notează că deși dispozitivul hotărârii primei instanțe a fost **pronunțat**, la 13 februarie 2023, fiind publicat, la 14 februarie 2023, Alexandru Mazurean a recepționat dispozitivul hotărârii, la 02 martie 2023, în termenul de depunere a apelului, apelul a fost depus cu depășirea termenului de 30 zile de depunere a apelului.

Or, prin dispozițiile articolului menționat supra, legiuitorul nu condiționează termenul de 30 de zile pentru depunerea apelului de la data recepționării copieii dispozitivului hotărârii sau a hotărârii motivate, dar de data **pronunțării** dispozitivului hotărârii.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 februarie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei pronunțării

dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 14 februarie 2023 și a expirat la data de 15 martie 2023, inclusiv.

În acest context, Completul de judecată consideră neîntemeiat argumentul recurentului precum că dânsul nu urma să solicite repunerea în termen a apelului deoarece a declarat apel în interiorul termenului de 30 de zile prevăzut de lege, or conform înscrisurilor anexate rezultă că cererea de apel a fost depusă abia la 22 martie 2023 (f.d.35-37).

Mai mult, Completul de judecată atestă că însăși recurentul a confirmat în cererea de apel și de recurs că a recepționat hotărârea primei instanțe, la 02 martie 2023, respectiv dânsul urma să depună diligență, până la 15 martie 2023 inclusiv, să se conformeze prevederilor art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Nu pot fi reținute criticile nici recurentului referitor la îndeplinirea defectuoasă a obligației pozitive de către instanța de judecată referitor la comunicarea actelor de procedură, or actele cauzei denotă indubitabil că la adresa de domiciliu mun. xxxxx, indicată de altfel atât în cererea de chemare în judecată, cât și în cererea de apel și de recurs, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a remis copia acțiunii, însă a fost restituită de factorul poștal cu mențiunea „nereclamat” (f.d.22-24).

Drept urmare, Completul de judecată reiterează că, Judecătoria Chișinău, sediul Centru, a respectat normele de procedură civilă inclusiv ce se referă la procedura de citare publică a pârâtului, în corespundere cu art. 108 din Codul de procedură civilă.

În circumstanțele expuse, instanța de apel întemeiat a concluzionat că, repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Alexandru Mazurean ar fi formulat cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Or, solicitarea de repunere în termen este un drept al apelantului ce derivă din principiul disponibilității în procesul civil, și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de apel.

De asemenea, Completul de judecată reiterează că, în conformitate cu prevederile art. 56 alin. (3), art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună-credință în raport cu drepturile sale procedurale și trebuie să urmărească cu diligență desfășurarea procesului, condiție sugerată și în jurisprudența CEDO.

Adițional, Completul de judecată evidențiază că, recurentul nu a fost lipsit de posibilitatea de a beneficia de procedurile legale întru realizarea dreptului la o cale de atac eficientă, iar alegațiile aduse în recurs nu pot fi reținute în justificarea omiterii termenului de contestare cu apel sau de a considera că apelul a fost declarat în termen.

În atare circumstanțe, instanța de recurs concluzionează că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind restituirea cererii de apel, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul declarat de Alexandru Mazurean și de a menține încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Alexandru Mazurean.

Se menține încheierea din 14 iunie 2023 a Curții de Apel Chișinău, adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Întreprinderea Municipală de Gestionare a Fondului Locativ nr. 14 din Chișinău, în procedura falimentului împotriva lui Alexandru Mazurean și Danielei Mazurean, privind încasarea datoriei pentru serviciile locativ-comunale și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos